

Beantwoording technische vragen, naar aanleiding van toezegging 220 (Wijziging omgevingsplan K.R. Poststraat 12)

De fractie Heerenveen Lokaal stelde in de commissie ROM van 9 februari jl. een aantal technische vragen over de voorgestelde wijziging van het omgevingsplan voor K.R. Poststraat 12, tevens bekend als de KPN-locatie. Het college zei toe (toezegging 220) om de vragen schriftelijk te beantwoorden, nadat de vragen bij de Griffie waren ingediend.

Vragen en antwoorden

1. Locatiespecifieke metingen

Kan het College aangeven of er voorafgaand aan de planvorming aan de K.R. Poststraat locatiespecifieke veldmetingen naar elektromagnetische straling zijn uitgevoerd? Zo ja, wanneer en door wie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, er zijn geen specifieke metingen beschikbaar die inzicht geven in de stralingsniveaus ter hoogte van de zendmast aan de K.R. Poststraat.

De Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI, voorheen Agentschap Telecom) is het orgaan dat toezicht houdt op het uitzenden van elektromagnetische straling. Volgens het nationaal antennebeleid geldt één landelijk regime voor elektromagnetische velden (EMV). Gemeenten hebben geen bevoegdheid om op gezondheidsgronden strengere regels te stellen dan het Rijk.

De RDI doet jaarlijkse een honderdtal veldmetingen naar de veldsterktes die de frequentiehouders in Nederland uitzenden. Daaruit blijkt dat in algemene zin de gemeten stralingswaarden van antennes voor mobiele communicatie, zoals 5G, in Nederland allemaal onder de blootstellingslimiet zijn gelegen (vaak meer dan een factor 10 daaronder). Er is daarom geen aanleiding om te veronderstellen dat ter plaatse van de te realiseren woningen sprake is van een overschrijding van de geldende limieten.

2. Gebruik van landelijke/generieke gegevens

Waarom wordt in dit dossier primair verwezen naar landelijke of generieke meetgegevens van toezichthoudende instanties, in plaats van naar concrete meetdata op deze specifieke locatie?

Antwoord

Zoals aangegeven in antwoord op vraag 1, houdt de RDI toezicht op het uitzenden van elektromagnetische velden en geldt daar één landelijke regime voor.

3. Cumulatieve belasting

Is bij de beoordeling van de ontwikkeling aan de K.R. Poststraat rekening

gehouden met de cumulatieve belasting van meerdere zendinstallaties in de directe omgeving? Zo ja, waar is deze analyse vastgelegd en openbaar raadpleegbaar?

Antwoord

Nee, er is geen reden geweest om aan te nemen dat de aanwezigheid van zendmasten van KPN in de omgeving tot een niet aanvaardbare situatie leidt. In Nederland houdt de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) toezicht en gaan metingen en berekeningen over de totale elektromagnetische veldbelasting. Bij vergunningverlening wordt uitgegaan van maximale zendvermogens. Dus juridisch wordt niet alleen naar één mast gekeken, maar naar de gezamenlijke belasting op publiek toegankelijke plaatsen.

De veldsterktemetingen die door RDI worden gedaan zijn over het algemeen breedbandig en laten alle frequentiewaardes zien in het spectrum. Deze zijn raadpleegbaar op <https://antenneregister.nl/viewer/>. Er is geen reden aan te nemen dat voor de K.R. Poststraat de eventueel gemeten waardes boven de blootstellingslimieten uit zouden komen.

4. Zorgplicht gezonde leefomgeving (Omgevingswet)

Hoe geeft het College in dit specifieke project concreet invulling aan de zorgplicht voor een gezonde fysieke leefomgeving, indien geen gebiedsgerichte gezondheidsanalyse is uitgevoerd?

Antwoord

Aan de zorgplicht wordt voldaan als bij wettelijk voorschrift of besluit specifieke regels zijn gesteld met het oog op de doelen van de wet, en die regels worden nageleefd. Op basis van de eerder genoemde generieke gegevens kan worden aangenomen dat wordt voldaan aan de landelijk vastgestelde blootstellingslimieten en dat er geen sprake is van een risico voor de gezondheid.

Een wettelijke verplichting om bij de plaatsing van een zendmast een gebiedsgerichte gezondheidsanalyse uit te voeren bestaat niet. Het naleven van de landelijke blootstellingslimieten is voldoende om bescherming te bieden voor de volksgezondheid. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft herhaaldelijk geoordeeld dat gezondheidseffecten (EMV) niet opnieuw lokaal hoeven te worden beoordeeld, zolang aan de landelijke normen wordt voldaan.

5. Kwetsbare en gevoelige functies

Zijn bij de planbeoordeling aanvullende afwegingen gemaakt in verband met nabijgelegen woningen of andere gevoelige functies (zoals scholen, zorg of sport)? Zo ja, welke afwegingen en waar zijn deze gedocumenteerd?

Antwoord

Nee, er is namelijk geen reden om aan te nemen dat de reeds aanwezige zendmast nadelige gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving. In het TAM-plan is alleen de nieuwe situatie beoordeeld. Het gaat om een bestaande zendmast die niet verplaatst is dus geen nieuwe effecten geeft op de bestaande gevoelige functies in de omgeving.

6. Onafhankelijke deskundigheid

Welke onafhankelijke deskundigen of externe instanties zijn geraadpleegd bij de beoordeling van de gezondheidsaspecten rondom de bestaande KPN-zendmast aan de K.R. Poststraat?

Antwoord

Er is aangesloten bij algemene gegevens van Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) (voorheen Agentschap Telecom). Er is volgens ons geen aanleiding om in deze specifieke casus onafhankelijke deskundigen of externe instanties te raadplegen.

7. Transparantie van bronnen

Welke concrete rapporten, meetverslagen of adviezen liggen ten grondslag aan de conclusie dat er geen nadelige gezondheidseffecten worden verwacht, en zijn deze stukken volledig openbaar beschikbaar? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Er zijn geen specifieke rapporten geraadpleegd maar er is uitgegaan van algemene gegevens, die worden ondersteund door uitgevoerde onderzoeken.

Het Antennebureau (onderdeel van de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur) adviseert over mogelijke nadelige gevolgen voor de volksgezondheid (<https://www.antennebureau.nl/straling-en-gezondheid>). Informatie over uitgevoerde metingen staat vermeld op de website van het Antennebureau en is volledig openbaar beschikbaar.

8. Voorzorgsbeginsel

Is in deze casus expliciet het voorzorgsbeginsel toegepast? Zo ja, op welke wijze is dit zichtbaar in de besluitvorming en motivering rond de K.R. Poststraat?

Antwoord

Nee, aan de zorgplicht wordt voldaan als bij wettelijk voorschrift of besluit specifieke regels zijn gesteld met het oog op de doelen van de wet, en die regels worden nageleefd. Op basis van de eerder genoemde generieke gegevens kan worden aangenomen dat wordt voldaan aan de landelijk vastgestelde blootstellingslimieten.

Voor de plaatsing of vergunningverlening van een zendmast is het niet noodzakelijk dat het voorzorgsbeginsel expliciet wordt toegepast of afzonderlijk wordt gemotiveerd, zolang wordt voldaan aan de landelijk geldende blootstellingslimieten (volgende de ICNIRP-normen). De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft herhaaldelijk geoordeeld dat bij naleving van deze normen gezondheidseffecten niet opnieuw lokaal hoeven te worden beoordeeld en dat het voorzorgsbeginsel geen zelfstandige verplichting tot weigering of aanvullende beoordeling oplevert.

9. Monitoring na realisatie

Wordt er na vaststelling of uitvoering van het plan aan de K.R. Poststraat periodiek gemonitord op stralingsniveaus in de omgeving? Zo ja, met welke frequentie en hoe worden bewoners hierover geïnformeerd?

Antwoord

Straling hoeft niet opnieuw gemeten te worden bij nieuwe woningen rond een zendmast, zolang de mast binnen de landelijke blootstellingslimieten blijft. Die limieten vormen de juridische standaard voor volksgezondheid en zijn bindend voor vergunningverlening en toezicht.

De RDI is de toezichthouder als het gaat om het monitoren van stralingsniveaus en niet de gemeente. RDI doet jaarlijks een honderdtal metingen naar EMV en die worden gepubliceerd in het Antenneregister. De resultaten van deze meting laten zien dat de elektromagnetische straling ver onder de blootstellingslimieten blijft.

10. Actualiteit en toepassing beleid

Is het gemeentelijk beleid omtrent antenne-installaties recent geëvalueerd in het licht van nieuwe technologische ontwikkelingen zoals 5G? Zo ja, wanneer en hoe is dat beleid concreet toegepast op de situatie aan de K.R. Poststraat?

Antwoord

Gemeenten hebben geen bevoegdheid om op gezondheidsgronden strengere regels te stellen dan het Rijk. Onze gemeente beschikt daarom ook niet over eigen beleid omtrent antenne-installaties.